

Sivas Yerel Halkının Turizmin Gelişimine Yönelik Niyetsel ve Davranışsal Desteklerinin Belirlenmesinde Yer Aidiyetinin ve Turizm Etkilerinin Rolü (The Role of Place Attachment and Tourism Impacts in Determining Sivas Residents' Intentional and Behavioral Support for Tourism Development)

* Furkan Atasoy KARACABEY ^a , Emrullah ERUL ^b

^a Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, Sivas/Türkiye

^b İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, İzmir/Türkiye

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi: 14.11.2023

Kabul Tarihi: 25.03.2024

Anahtar Kelimeler

Yerel halk

Turizmin etkileri

Yer aidiyeti

Yerel halkın desteği

Sivas

Keywords

Residents

Impact of tourism

Place attachment

Support of residents

Sivas

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

Öz

Turizm faaliyetleri ekonomik ve sosyal gelişmeyi teşvik edebileceği gibi yerel halkın kültürüne ve doğal kaynaklarına zarar verebileceği de bilinmektedir. Bu nedenle turizmin ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel anlamda olumlu ve olumsuz etkilerinin yerel halk ile turizm gelişimi açısından desteklenip desteklenmediğinin ölçülmesi önemlidir. Genellikle yerel halk odaklı turizm gelişmeleri ile ilgili çalışmalar turizm açısından gelişmiş bölgelerde yapılmaktadır. Ancak mevcut çalışma, Sivas gibi turizm açısından yeterince gelişmemiş bir destinasyonda gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın temel amacı, Sivas yerel halkının turizm gelişimine niyetsel ve davranışsal desteklerini, yer aidiyeti ve turizmin etkileri (olumlu ve olumsuz) faktörlerini kullanarak belirlemek ve literatürdeki bu boşluğu gidermektir. Çalışma kapsamında, Sivas'ta yaşayan 450 kişiye anket yapılmış ve elde edilen veriler, doğrulayıcı faktör analizi ve yapısal eşitlik modeli analizleri ile değerlendirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre yer kimliği ile destekleme niyeti arasında bir ilişki saptanırken, yer bağlılığı ile niyetsel destek arasında bir ilişki saptanamamıştır. Ayrıca turizmin etkilerinin yer aidiyeti üzerinde etkili olduğu, niyetsel desteğin ise davranışsal desteği etkilediği tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda, sınırlılıklar ve öneriler sunulmuştur.

Abstract

Tourism can promote socioeconomic development, but can also harm culture and natural resources of the residents. Therefore, it is important to measure impacts of tourism. Studies on community-based tourism development are generally conducted in well-developed destinations. However, this study was conducted in Sivas, a destination that is not sufficiently developed from tourism perspective, in order to fill this gap in the literature. The main purpose of this study is to determine the support of the residents in Sivas towards tourism development by using factors such as place attachment and the impacts of tourism, and to fill this gap in the literature. Within the scope of study, surveys were conducted with 450 people in Sivas and data were evaluated with confirmatory factor analysis and structural equation model. According to results, while relationship was detected between place identity and intention to support, no relationship was found between place attachment and intentional support. At the end of study, limitations and recommendations are presented.

* Sorumlu Yazar

E-posta: furkankaracabey@cumhuriyet.edu.tr (F. A. Karacabey)

DOI: 10.21325/jotags.2024.1391

GİRİŞ

Turizm sektörünün gelişimi için yerel halkın desteğinin alınmasının ve algılarının ölçülmesinin, destinasyonun pazarlaması ve turizm ürünlerinin oluşturulması üzerine önemli bir etkisi olduğunu birçok araştırma (Erul, 2022; Styliadis, Biran, Sit & Szivas, 2014; Uslu, Erul, Santos, Obradovic & Santos, 2023) vurgulamaktadır. Bu nedenle yerel halkın görüşlerine ve değerlendirmelerine öncelik vermek, turizm girişimlerinin sürdürülebilirliğini sağlaması adına önemlidir (Erul ve Uslu, 2022). Benzer şekilde yerel halkın sürdürülebilir turizm gelişimi için destekleri, turizm planlamalarına katılımları ve turizmle ilgili etkinliklerde söz sahibi olmaları, az gelişmiş destinasyonlar için kritik öneme sahiptir (Saufi, O'Brien & Wilkins, 2014). Ayrıca yerel halkın turizme karşı tutumları ve desteği bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilir ve az gelişmiş bölgelerin daha kırılgan yapıya sahip olduğu düşünüldüğünde, turizmin olumsuz etkilerine daha fazla maruz kalabileceği de dikkate alınmalıdır. Özellikle bu destinasyonlarda turizm planlaması açısından yerel halkın algıları göz ardı edilirse turizm gelişimi için olumsuz tutumlar ve hoşnutsuzluklar ortaya çıkarak Butler'ın turizm alanlarının yaşam döngüsünün (TALC) son adımını, yani destinasyonun çöküşünü meydana getirebilir (Butler, 2006).

Literatür incelendiğinde turizm açısından gelişmiş veya gelişmekte olan destinasyonlara odaklanıldığı (Gursoy, Chi & Dyer, 2009; McDowall & Choi, 2010), turizm açısından az gelişmiş destinasyonlara ise daha az önem verildiği (Kılınç & Çalışkan, 2021) ve bu destinasyonlarla ilgili sınırlı sayıda çalışma (Gündüz, 2018; Rasoolimanesh & Jaafar, 2016) yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalar, bölge sakinlerinin turizme ve bu alanlardaki etkilerine yönelik algılarını sınırlı ölçüde ortaya koymuştur (Atsız, 2021). Turizm gelişimi ve yönetimi hakkında bilgiye dayalı kararlar almak için bu az gelişmiş bölgelerin karakteristik özelliklerini anlamak çok önemlidir (Akkoç ve Arca, 2022). Bu nedenle az gelişmiş destinasyonlarda bulunan yerel halkın turizme yönelik algılarını ve niyetlerini iyice kavrayabilmek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Konu ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde, yerel halkın yer aidiyetlikleri ile turizmin etkilerine ilişkin algıları arasındaki ilişkinin yeterince ele alınmadığı görülmektedir. Diğer taraftan yapılan sınırlı sayıda çalışma, turizme verilen desteğin hem turizmin algılanan etkileri hem de yerel halkın yer aidiyetliği ile bağlantılı olabileceğini göstermiştir (Eusébio, Vieira & Lima, 2018; Styliadis, 2018). Bu çalışmalar ışığında mevcut çalışmanın öncelikli amacı, Sivas yerel halkının turizm gelişimine ilişkin niyetsel ve davranışsal desteklerini yer aidiyetliği ile turizmin olumlu ve olumsuz etkileri açısından incelemektir. Böylece bu çalışma ile Sivas gibi turizm açısından yeterince gelişme gösterememiş (Bozkurt, 2020) destinasyonlarda bulunan yerel halkın turizme verdikleri desteğin anlaşılmasına katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Ayrıca turizme verilen desteği etkileyen faktörleri tanımlayan bir model test edilerek yerel yönetimlerin turizmin gelişmesi ve sürdürülebilirliği ile ilgili sorumluluklarına faydalar sağlayacağı düşünülmektedir.

Literatür Taraması

Turizmin Etkileri

Turizm sektörü önemli ölçüde gelişim göstermiş ve bu gelişim, turistik destinasyonlarda değişikliklere (etkilere) neden olmuştur. Bu değişiklikler, özellikle kitle turizmi ve plansız turizm hareketlerinin ortaya çıkmasından sonra turizm araştırmacılarının odak noktası haline gelmiştir. Buna ek olarak Covid-19 pandemisinin neden olduğu çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel zorluklar, turizmin hem mikro hem de makro ölçekte önemli etkilere sahip

olduğunu ortaya koymuştur (Sigala, 2020). Turizmin etkileri literatürde olumlu ve olumsuz etkiler olmak üzere genellikle üç başlık altında (çevresel, sosyo-kültürel ve ekonomik) incelenmektedir.

Turizmin olumlu ekonomik etkileri açısından; gelir oluşturma, istihdam fırsatı yaratma (Erul, 2021), yaşam standartlarını yükseltme (Mikaeili ve Memlük, 2013) ve diğer ekonomik faaliyetler üzerinde çarpan etkisi yaratma (Baldıran, 2021) gibi olumlu ekonomik etkileri olmasına rağmen; fırsat maliyeti, turizme aşırı bağımlılık, iş güvensizliği, enflasyon baskısı, mevsimsel dalgalanma, yabancı işgücü gereksinimi, ithalat eğiliminin artması gibi olumsuz etkileri de olabilmektedir (Frent, 2016). Buna ek olarak turizm, çevresel açıdan koruma ve temizlik farkındalığının geliştirilmesi (Kozak vd., 2001) ve vahşi yaşamın korunmasına (Bilgiçli & Ertürk, 2022) olumlu yönde etkide bulunurken; kirliliğin artması, tarihi ve arkeolojik sitlerin zarar görmesi, doğal kaynakların bozulması, biyolojik çeşitliliğin kaybolması gibi olumsuz etkileri de bulunmaktadır (Bilgiçli & Ertürk, 2022; Can Gaberli ve Gaberli, 2023). Son olarak turizm, sosyo-kültürel açıdan ise hoşgörü, kültürel değişim ve sosyal hizmetlerin iyileştirilmesi konularında olumlu etkide bulunurken (Kozak, vd., 2001), kültürün ticarileşmesi, güvenlik endişelerinin artması, gelenekler, örf ve adetler, festivaller, değerler, dil ve aile yapısında oluşabilecek bozulmalara yol açma gibi olumsuz etkileri de bulunmaktadır. (Kozak vd., 2001).

Turizm sektörünün sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmesi için turizmin olumlu ve olumsuz etkilerinin dikkatli bir şekilde yönetilmesi ve yerel halkın turizm planlamasına aktif olarak dâhil edilmesi gerekmektedir (Erul, 2021; Uslu vd., 2023). Yerel halkın tutumları, fikirleri ve davranışları, turizmin etkilerini belirleyen önemli faktörlerdendir (Sert, 2019). Eğer yerel halk, turizm planlamasına dâhil edilmezse turizmin olumsuz etkileri artabilir ve destinasyonun turizm çekiciliği azalabilir (Erul, 2022). Ancak, yerel halkın turizm planlamasına katılımı sağlanırsa turizmin olumlu etkilerinin artması, olumsuz etkilerinin ise azalması durumu söz konusu olabilecektir.

Literatür incelendiğinde önceki çalışmalar (Blešić vd., 2022; Eusébio vd., 2018; Mancı, 2022; Saatci ve Türkmen, 2020) yer aidiyeti artıka turizm etkilerine olan algının değişeceğini öngörmüşlerdir. Yine bu çalışmaların bazılarında (örneğin Mancı, 2022) yer aidiyeti ve olumsuz algılar arasında pozitif ilişkiler rastlanmıştır. Bugüne kadar, yerel halkın algıladıkları turizm etkilerinin onların yer aidiyetlerine olan etkisini destekleyecek doğrudan kanıtlar sunan kısıtlı olsa çalışmalar (Gu & Ryan, 2008; Prayag vd., 2018; Vong, 2015; Wang & Xu, 2015; White vd., 2008; Yuan vd., 2019) bulunmaktadır.

Örneğin, Gu & Ryan (2008), Pekin'deki geleneksel bir konut sokağı olan Hutong'un yerlileri arasında yaptıkları çalışmada yerel halk yerel çevreyi ne kadar olumlu algılayorsa, yerle bağladıkları bağların o kadar güçlü olacağını göstermektedir. Benzer bir biçimde Vong (2015) Macau yerel halkının yer aidiyetini ve yer kimliğini belirlemede onların algıladıkları turizm etkilerinin rolünü incelemiştir. Wang & Xu (2015)'te yaptıkları çalışmada yer kimliğinin algılanan (olumlu ve olumsuz) etkiler üzerinde anlamlı bir belirleyici olduğunu bulmuştur. White vd. (2008) yer kimliği, yer bağlılığı ve turizm etkilerinin algılanması arasında anlamlı bir etki tespit edememişlerken, Prayag vd. (2018) hem olumlu etkilerin hem de olumsuz etkilerin yer aidiyetini tespit etmede pozitif ve anlamlı bir belirleyici olduğu bulmuşlardır. Son olarak Yuan vd. (2019) pozitif ve negatif algıların yerel halkın bir yere bağlılığını ve yer kimliğini nasıl etkilediğini belirlemişlerdir. Pozitif etki anlamlı bir belirleyici olarak bulunmuşken, yerel halkın algıladığı olumsuz etki sadece yere bağlılığın anlamlı bir belirleyicisi olarak bulunmuştur.

Bu nedenle, yerel halkın algıladığı turizm etkileri yer kimlikleri ve bağımlılıkları arasında anlamlı bir ilişki görülmektedir. Yerel halkın turizmin etkilerini pozitif algılamaları, onların yaşadıkları yerle güçlü bir şekilde

özdeşleşmelerine ve bağımlı olmalarına neden olabilir. Algıladıkları negatif etki ise onların yer aidiyetlerinin ve bağlılıklarının önemli bir derece etkileyebilir. Bu bağlamda anlatılan tüm bu ilişkiler doğrultusunda şu hipotezler geliştirilmiştir:

H1: Yerel halkın algıladıkları turizmin olumlu etkilerinin yer kimliği üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

H2: Yerel halkın algıladıkları turizmin olumlu etkilerinin yer bağlılığı üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

H3: Yerel halkın algıladıkları turizmin olumsuz etkilerinin yer kimliği üzerinde negatif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

H4: Yerel halkın algıladıkları turizmin olumsuz etkilerinin yer bağlılığı üzerinde negatif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

Yer Aidiyeti

Yer aidiyeti kavramı, "yer" in fiziksel, sosyal ve psikolojik özelliklerinin birleşiminden oluşan ve insanların çevrelerine verdiği anlamları içeren bir kavramdır (Erul, 2022). Yer aidiyeti, sadece yerel halk açısından değil; aynı zamanda turistlerin bir destinasyona yeniden ziyaret etme motivasyon kaynağı olabilmektedir (Stylos, Bellou, Andronikidis & Vassiliadis, 2017). Bu kavram, 1970'lerin başlarında bazı coğrafyacıların "yer" in anlamından memnuniyetsizlik duyarak felsefi ve deneyimsel olarak yer aidiyetliği kavramı üzerinde araştırma yapmalarıyla ortaya çıkmıştır (Seamon & Sowers, 2008). Ancak, Low & Altman (1992) tarafından belirtildiği üzere yer aidiyetliği çalışmalarının 1959'a kadar dayandığı düşünülmektedir. Turizm açısından ise, yer aidiyeti teriminin kullanımı 1980'lere kadar uzanmaktadır (Hwang, Lee & Chen 2005). Günümüzde yer aidiyeti; turizm, rekreasyon, psikoloji, sosyoloji, pazarlama, mimarlık, coğrafya ve doğal kaynak yönetimi gibi çeşitli disiplinlerin kullandığı önemli bir araştırma alanı haline gelmiştir. Bundan dolayı özellikle turizm destinasyonu olarak gelişmemiş bölgelerde yerel halkın yer aidiyetinin ölçülmesi, devlet yönetimi ve sivil toplum kuruluşlarının dikkate alması gereken önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan literatürde, yer aidiyetinin alt faktörlerinden olan yer bağlılığı ve yer kimliği faktörlerinin yanı sıra yer bağı (Hammit, Backlund & Bixler, 2004) yer algısı (Jorgensen & Stedman, 2006) gibi faktörlerinde yer aldığı görülmektedir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde bu faktörlerin bilim insanlarının çalışma alanlarına özgü oldukları için geliştirildiği görülmektedir. Ancak Woosnam, Aleshinloye, Strzelecka & Erul (2018), Song, Kim, & Yim (2017) ve Williams & Vaske (2003) gibi çalışmalar incelendiğinde sözü edilen iki boyutlu faktörün yerel halkın çevreleriyle olan bağlarını araştırmak için yeterli olduğu görülmektedir. Örneğin; Shen & Shen, (2021) yer aidiyetinin yerel halkın turizm gelişimlerini destekleme niyetlerini büyük ölçüde etkilediği sonucunu saptamış iken Chen, Wang & Xu (2015) ise yaptıkları çalışmada sadece yer kimliğinin yerel halkın turizm gelişimlerini destekleme üzerinde önemli etkisi olduğunu saptamışlardır. Bu çalışmaların yanı sıra Wang & Chen, (2015) yerel halkın yer kimliğinin öz saygı bileşeni ile turizme verdikleri destekle ilişkili olduğu sonucuna varmıştır. Bu doğrultuda şu hipotezler oluşturulmuştur.

H5: Yer kimliğinin turizm gelişimlerini destekleme niyeti üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

H6: Yer bağıllığının turizm gelişimlerini destekleme niyeti üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

Turizm Gelişimi İçin Yerel Halkın Niyet ve Desteği

Turizm otoriteleri, yerel halkın turizme olan desteğini kazanarak turizmin olumsuz etkilerini azaltabilir ve olumlu etkilerini artırabilirler (Erul & Woosnam, 2022). Bununla birlikte topluluk temelli turizmin başarılı bir şekilde yönetilmesi ve pazarlanması için yerel halkın turizm gelişimine olan desteğini anlamamanın kritik bir faktör olduğu düşünülmektedir (Aykaç & Tekeli, 2021). Bu nedenle turizm gelişimine yönelik yerel halkın desteği birçok araştırmacının uzun yıllardır çalışma konusu olmuştur (Erul, 2022).

Literatürde, yerel halkın turizme olan desteğini ortaya koyan ve hangi faktörlerin etkili olduğunu veya ne ölçüde etkili olduğunu belirleyen birçok teori, ölçek ve model (örneğin, sosyal değişim teorisi, planlanmış davranış teorisi, etnik tutum ölçeği, duygusal dayanışma ölçeği, değer tutum modeli vb.) bulunmaktadır (Yeşilyurt & Koçak, 2020). Bunlar 1970'lerin başından beri uygulanarak, yerel halkın tutumlarını ve turizme yönelik desteklerini ortaya koymaktadır (Erul & Woosnam, 2022). Örneğin, bazı çalışmalar (Chen & Chen, 2010; Erul & Uslu, 2022; Nugroho & Numata, 2020), topluğa bağlılığın yerel halkın turizm gelişimine olan desteği üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu bulurken; Erul (2022), yer bağıllığının duygusal dayanışma faktörlerini (duygusal yakınlık, karşılama doğası ve sempatik anlayışın) anlamlı ve olumlu bir şekilde etkilediğini ve en nihayetinde bu duygusal dayanışma faktörlerinden ikisinin (karşılama doğası ve sempatik anlayışın) yerel halkın turizm gelişimine olan desteği için önemli bir etken olduğunu ortaya koymuştur. Bir diğer çalışmada Erul & Woosnam (2022), İzmir yerel halkının turizm gelişimine yönelik desteğini duygusal dayanışma ve planlı davranış teorisi ile birlikte inceleyerek destekleme niyeti ile davranışsal destek arasında anlamlı ve olumlu bir ilişki bulunduğu göstermiştir. Bu bilgiler ışığında şu hipotez geliştirilmiştir:

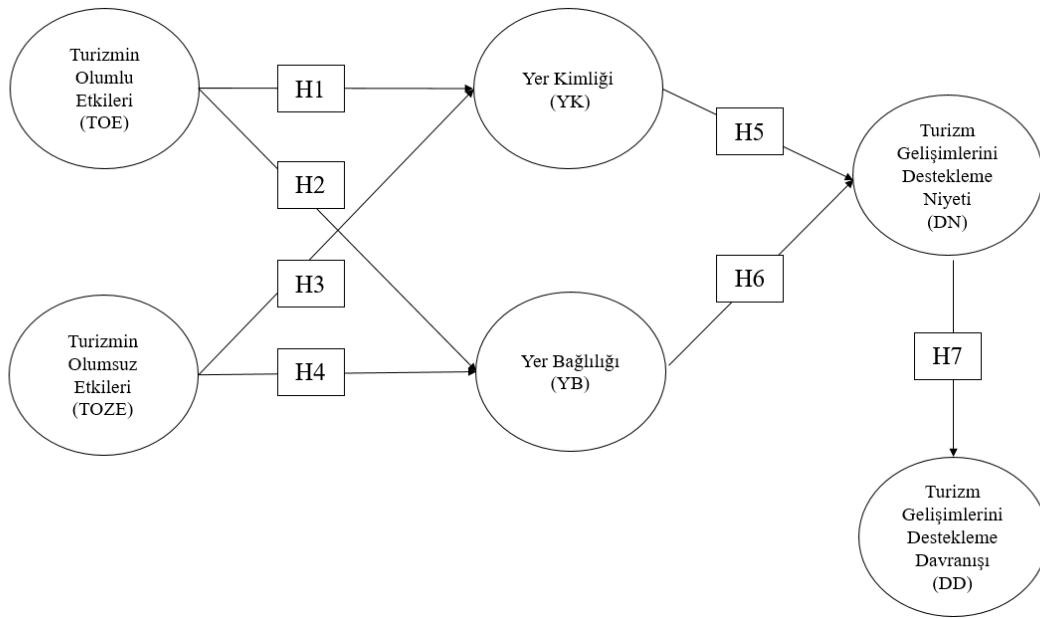
H7: Turizm gelişimlerini destekleme niyetinin turizm gelişimlerini destekleme davranışları üzerinde pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır.

Önceki çalışmalara bakıldığında (Andereck, Valentine, Knopf, & Vogt, 2005; Huh & Vogt, 2008; Weaver & Lawton, 2013; Woosnam & Erul, 2017; Woosnam, Erul & Ribeiro, 2017) istihdam durumuna göre (turizmden kazanç edenler ile kazanç elde etmeyenler), bir karşılaştırma yapıldığı görülmektedir. Bu istihdam durumunun turizm gelişmelerine karşı tutumu, turizme olan destekleri etkilediği vurgulanmaktadır. Örneğin, Woosnam ve Erul (2017) yaptıkları çalışmada turizmde kazanç elde edenlerin turizm gelişmelerine yönelik daha olumlu tutumlara sahip olduklarını bulmuşlardır. Ancak, Weaver & Lawton, 2013'te yaptığı çalışmada aksini iddia etmiş ve turizmden kazanç edenlerin turizm gelişmelerini daha az desteklediklerini vurgulamışlardır. Bu çalışmalardan yola çıkarak şu hipotez geliştirilmiştir:

H8: Turizmden kazanç sağlayanlar ile turizmden doğrudan kazanç sağlamayanlar arasında, turizm gelişmelerine tutum ve destek düzeylerinde farklılıklar vardır.

Araştırma Modeli

Araştırma modeli; turizmin etkileri, yer kimliği ve yer bağıllığı, turizm gelişimlerini destekleme niyeti ile turizm gelişimlerini destekleme davranışı değişkenleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla oluşturulmuştur. Şekil 1'de araştırma modeli görülmektedir.

Şekil 1. Araştırma Modeli

Metodoloji

Sivas, tarihi dokusu ve kültürel zenginlikleri ile Türkiye'nin Orta Anadolu Bölgesi'nde yer alan kültür ve kış turizmi potansiyeline sahip şehirlerinden biridir (Ökmen, 2001). Sivas'ın nüfusu, 650.401 kişiden oluşmaktadır (TÜİK, 2023). Şehrin tarihi, M.Ö. 7000 yıllarına kadar uzanır ve Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden biri olarak kabul edilir. Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyetin erken dönemlerinden kalan mimari eserler ise şehrin tarihî dokusunu, mimari özelliklerini ve kültürel çeşitliliğini yansıtmaktadır. (Kalender ve Demiroğlu, 2011). Bunun yanı sıra, şehirde birçok müze bulunmakta ve birçok etkinlik düzenlenmektedir. Sivas aynı zamanda, yöresel yemekleriyle de ünlüdür. Sivas köftesi, kelecoş, etli ekmek, yağlama gibi yemekler, Sivas mutfağına özgü lezzetleri yansıtmaktadır (Öztürk ve Arıkan, 2018). Kültür ve Turizm Bakanlığının (2023) verilerine göre, Sivas'a gelen turist sayısı toplam 272.594'tür. Şehirde 18 adet turizm yatırım ve turizm işletme belgeli tesis bulunmaktadır ve bu tesislerdeki yatak kapasitesi ise 1.580'dir (Yatırım İşleri Genel Müdürlüğü, 2021). Bu da turistlerin konaklama açısından rahatlıkla tercih edebileceği birçok seçeneğin bulunduğunu göstermektedir.

Bu çalışma Sivas il merkezinde yürütülmüş ve veriler kolayda örnekleme yöntemi ile elde edilmiş olup sadece 18 yaş ve üstü bireylerden 2022 yılının Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında toplanmıştır. Anketler; çevrimiçi, yüz yüze ve bırak-topla gibi veri toplama teknikleri kullanılarak elde edilmiştir. Anketlerin uygulanmasında alışveriş merkezleri, hastaneler, çarşılar, üniversiteler ve birçok insanın bir arada bulunduğu yerler tercih edilmiştir. Veri toplama sonucunda 468 anket elde edilmiştir; ancak 18'i yanlış veya eksik doldurma nedeniyle analiz dışı bırakılmıştır. Tahmin edilen %5 hata payı ve %95 güvenilirlik durumu dikkate alındığında 450 adet anketin evreni temsil etmek için yeterli olduğu ifade edilebilir (Sekaran & Bougie, 2016; 263).

Hazırlanan anket formu için literatürde kullanılan geçerliliği ve güvenilirliği ispatlanmış ölçekler seçilmiştir. Tüm maddeleri ölçmek için beşli likert ölçeği (1: Kesinlikle Katılmıyorum, ..., 5: Kesinlikle Katılıyorum) kullanılmıştır. Anket formu altı bölümden oluşmaktadır: Demografik özellikler (yaş, cinsiyet, gelir düzeyi vb.), turizmin olumlu ve olumsuz etkileri (Ribeiro, Pinto, Silva & Woosnam 2017), yer aidiyeti (Williams ve Vaske, 2003), turizm gelişimi için davranışsal niyet ve davranışsal destek (Erul & Woosnam, 2022).

Bulgular

Tablo 1’de katılımcıların sosyodemografik özellikleri verilmiştir. Tabloda görüldüğü gibi (%66,4) ve bekâr (%68,7) olduğunu ortaya koymaktadır. Katılımcıların çoğunun yaş aralığı 20-29 yıl olarak belirlenmiş ve %60’ı işlerinin turizmle ilgili olmadığını belirtmiştir. Ayrıca yerel halkın %72,9’ unun en az lisans derecesi aldığı ve katılımcıların çoğu 10.000 ve üstü gelire sahip olduğu belirlenmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Sosyodemografik Özellikleri

Sosyo-demografik Değişkenler	n	%
Cinsiyet (n = 450)		
Kadın	299	66,4
Erkek	151	33,6
Aylık Hane Halkı Geliri (n = 450)		
≤ ₺3999	109	24,2
₺4000–5999	95	21,1
₺6000-7999	78	17,3
₺8000-9999	57	12,7
≥ ₺10000	111	34,7
Yaş (n = 450)		
≤ 19	52	11,6
20-29	222	49,3
30-39	82	18,2
40-49	38	8,4
50-59	43	9,6
≥ 60	13	2,9
Eğitim Düzeyi (n = 450)		
Lise ve lise altı	51	11,3
Teknik ve Mesleki Okul	19	4,2
Lisans	328	72,9
Lisansüstü	52	11,6
Medeni Durum (n = 450)		
Bekâr	309	68,7
Evli	141	31,3
Sivas ziyaretçileriyle ne sıklıkla doğrudan veya dolaylı olarak etkileşime giriyorsunuz? (n = 450)		
Asla	207	46,0
Haftada bir	155	34,4
Haftada birkaç gün	68	15,1
Neredeyse her gün	20	4,4
Mevcut işiniz doğrudan veya dolaylı olarak turizmle ilişkilidir. (n = 450)		
Turizm ile ilgili değil	270	60,0
Turizm ile ilgili	180	40,0
Tüm hane göz önüne alındığında, evinizdeki gelir seviyesinin yüzde kaç doğrudan veya dolaylı olarak Sivas’a gelen ziyaretçiler tarafından yapılan harcamalara bağlıdır? (n = 450)		
Hiç	292	64,9
Çeyreğinden ve biraz daha fazla	105	23,3
Yarisından ve biraz daha fazla	40	8,9
Tamamı	13	2,9
Turizmin etkilerinden hangisini daha fazla hissediyorsunuz? (n = 450)		
Olumlu etkiler (ekonomik, sosyo-kültürel, çevresel)	311	69,1
Olumsuz etkiler (ekonomik, sosyo-kültürel, çevresel)	33	7,3
Hiçbiri	106	23,6

Ölçüm Modeli ve Yapısal Eşitlik Modelleri

Araştırmada kullanılan ve daha önce geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış olan ölçek ifadelerine yönelik Doğrulayıcı Faktör Analizleri (DFA) yapılmıştır. Ayrıca yapısal eşitlik modeli yapılabilmesi için ön şart olarak ölçüm modeline bakılması ve uygunluğunun incelenmesi gerekmektedir. Öncelikli olarak içsel tutarlılığın sağlanabilmesi adına Cronbach Alfa ve bileşik güvenilirlik değerlerine bakılması gerekir (Fornell ve Larcker, 1981). Tablo 2’de görüldüğü üzere çalışmada kullanılan altı faktör için güvenilirlik sonuçları çok iyi ve yüksek olarak çıkmıştır. Bileşik güvenilirlik değerleri (CR) 0.75’ten 0.94’e kadar yükselmektedir (Byrne, 2016). Bu sonuçlara göre araştırmanın içsel geçerliliğinin sağlandığı ifade edilebilir (Schumacker & Lomax, 2010). Ölçüm modelinde içsel geçerliliğin ardından yakınsak ve ayrışım geçerliliklerinin uygunluğu incelenmektedir. Çalışmada yakınsak geçerliliğinin kontrolüne standardize edilmiş faktör yükleri, t-değerleri ve t-değerlerinin anlamlılığı ile Açıklanan Ortalama Varyans (AVE) değerleri yoluyla bakılmaktadır. Buna göre Tablo 2’de yer alan AVE değerleri her bir faktör için 0.5’ten yüksek olarak çıkmıştır (Byrne, 2016; Schumacker & Lomax, 2010). Ayrıca faktör yüklerinin her birisinin en az 0.6’nın (DN3 değişkeni hariç) ve t-değerlerinin ise 2.56’nın çok üzerinde olduğu görülmektedir (Fornell & Larcker, 1981; Schumacker & Lomax, 2010). Bu sonuçlardan hareketle yakınsak geçerliliğinin sağlandığı söylenebilir. Öte yandan ayrışım geçerliliğinin kontrol edilebilmesi için Tablo 3’te yer alan korelasyon değerleri ile AVE değeri karekök değerlerine bakılması neticesinde korelasyon değerlerinin köşegen değerlerinden daha düşük olduğu tespit edilmiş ve ayrışım geçerliliğinin sağlandığı belirlenmiştir (Hair, Black, Babin & Anderson, 2010). Yapılan analizlerin neticesinde DFA sonuçlarının güvenilir ve geçerli olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Ölçüm Modeli Sonuçları

Boyutlar ve İfadeler	Faktör Yükleri	t-değerleri	CR: Bileşik Güvenilirlik	AVE Skoru	Ortalama	Std. Sapma
Yer Kimliği (YK)			0.94	0.73		
Sivas'ın benim bir parçam olduğunu hissederim.	0.75	U/D ^a			3.22	1.46
Sivas benim için çok özeldir.	0.88	24.18***			3.24	1.42
Sivas ile kendimi güçlü bir şekilde özdeşleştiririm (tanımlarım).	0.65	26.15***			3.06	1.41
Sivas'a çok bağlıyım.	0.72	25.44***			2.91	1.45
Sivas kim olduğum hakkında çok şey söyler.	0.75	21.20***			3.00	1.55
Sivas benim için çok şey ifade eder.	0.68	U/D ^a			3.21	1.40
Yer Bağlılığı (YB)			0.90	0.65		
Yapmayı sevdiğim şeyler için en iyi yer Sivas'tır.	0.87	14.37***			2.56	1.35
Başka hiçbir yer Sivas ile kıyaslanamaz.	0.88	14.48***			2.55	1.42
Diğer yerlere göre Sivas'ı gezmekten daha çok memnun olurum.	0.79	13.53***			2.70	1.42
İşimi Sivas'ta yapmak başka bir yerde yapmaktan daha önemlidir.	0.85	14.21***			2.58	1.38
Sivas'ta yaptığım çeşitli şeyleri başka herhangi bir yerle değiştirmem.	0.61	U/D ^a			2.69	1.78
Turizmin Olumlu Etkileri (TOE)			0.80	0.67		
Turizm, Sivas'taki altyapıyı ve kamu hizmetlerini geliştirir.	0.88	12.73***			3.84	1.14
Turizm, Sivas'ın itibarının artmasına katkıda bulunur.	0.75	U/D ^a			4.02	1.10

Tablo 2. Ölçüm Modeli Sonuçları (devamı)

			0.80	0.50		
Turizmin Olumsuz Etkileri (TOZE)						
Turizm, Sivas'ın kültürel mirasına zarar verir.	0.69	N/A ^a			2.20	1.31
Turizm, Sivas'ta sunulan kamu hizmetlerinin çökmesine neden olur.	0.75	12.73***			2.20	1.21
Turizm, Sivas'ta hırsızlığı ve vandalizm'i (barbarlığı) artırır.	0.73	12.43***			2.27	1.19
Turizm, Sivas'taki doğal çevreye zarar verir.	0.66	11.57***			2.34	1.27
Davranışsal Niyet (DN)			0.78	0.54		
Sivas'ta turizmin gelişmesini desteklemek için istekliyim.	0.84	11.32***			3.81	1.19
Sivas'ta turizmin gelişmesini desteklemeyi planlıyorum.	0.79	11.14***			3.49	1.24
Sivas'ta turizmin gelişmesini desteklemek için çaba göstereceğim.	0.54	U/D ^a			3.58	1.83
Davranışsal Destek (DD)			0.75	0.55		
Sivas'ın turistik mekânlarını ziyaret ederim.	0.64	11.17***			3.95	1.11
Sivas'ta turizmi teşvik edici organizasyonlara yardımcı olurum	0.83	13.05***			3.39	1.19
Turizmle ilgili bölge halkı tarafından düzenlenen toplantılara katılırım.	0.66	U/D ^a			3.95	1.32

Not: “ $p < 0.001$, 5'li Likert ölçeği kullanılarak sorulmuştur: 1 - kesinlikle katılmıyorum ve 5 = kesinlikle katılıyorum.

Öte yandan Tablo 3'te yer alan uyum iyiliği sonuçlarına göre ölçüm modeli (DFA) ve yapısal modelin (YEM) yeterli ve yüksek kabul edilen uyum değerlerine sahip olduğu görülmektedir (IFI, TLI ve CFI değerleri 0.90'dan büyüktür). Ayrıca RMSEA puanı her iki model için de 0.10'dan daha küçüktür (Byrne, 2016).

Tablo 3. Ölçüm ve yapısal modelin uyum indeksleri

Uyum İndeksleri	CMIN	DF	P	CMIN/DF	IFI	TLI	CFI	RMSEA
Ölçüm Modeli (DFA)	653.497	212	0.000	3.083	0.94	0.92	0.93	0.07
Yapısal Model (YEM)	897.206	219	0.000	4.097	0.90	0.88	0.90	0.08

CMIN: (Chi-square): Chi-karesi; DF: (Degrees of freedom): Serbestlik Derecesi; P: (Probability level) Olasılık düzeyi; IFI: (Incremental Fit Index): Fazlalık Uyum İndeksi; TLI: (Tucker-Lewis index): Tucker-Lewis İndeksi; CFI: (Comparative fit index): Karşılaştırmalı Uyum İndeksi; RMSEA: (Root mean square error of approximation): Yaklaşık Hataların Ortalama Karakökü.

Faktörlerin merkezi eğilim ölçüleri (ortalama), merkezi dağılım ölçüleri (standart sapma) ve ayırt edici geçerlilik değerleri (discriminant validity) Tablo 4' te sunulmuştur. Ayırt edici geçerlilik analizinde, çapraz kareler ortalamavaryans açıklanan AVE'nin kareköküdür. Koyu olmayan adımlar faktörler arasındaki ilişki (korelasyon) ile ilgilidir. Ayırt edici geçerliliği sağlamak için çapraz değerler en yüksek düzeyde olmalıdır. Sonuçlara göre korelasyon değerleri çapraz değerlerden daha küçüktür. Kısacası ayırt edici geçerlilik başarılıdır ve bir problem yoktur (Hair vd., 2010).

Tablo 4. Ayırışım Geçerliliği Sonuçları

	AVE	STD	NIT	PIT	PI	PD	IS
Turizm Gelişimi İçin Destek (DD)	0.55	0.74					
Turizmin Olumsuz Etkileri (TOZE)	0.50	-0.21	0.71				
Turizmin Olumlu Etkileri (TOE)	0.67	0.43	-0.33	0.82			
Yer Kimliği (YK)	0.73	0.52	-0.14	0.50	0.86		
Yer Bağlılığı (YB)	0.65	0.39	0.05	0.25	0.73	0.81	
Destekleme Niyeti (DN)	0.54	0.73	-0.29	0.56	0.47	0.28	0.74

Not: Köşegen üzerindeki koyu olarak belirtilmiş değerler AVE değerlerinin kareköküdür.

Yapısal Model ve Hipotezlerin Analiz Edilmesi

Tablo 5’te görüldüğü gibi yapısal modelde ilk dört hipotezde olumlu ve olumsuz turizm etkilerinin yer bağlılığı ile yer kimliği üzerindeki etkileri incelenmiştir. Turizmin olumlu etkilerinin yer kimliği ($\beta=0.97$; t-değeri=8.75; $p=0.001$) ve yer bağlılığı ($\beta=0.93$; t-değeri=8.21; $p=0.001$) arasında; olumsuz etkilerinin ise yer kimliği ve yer bağlılığı ile sırasıyla ($\beta=0.53$; t-değeri=5.03; $p=0.001$), ($\beta=0.60$; t-değeri=6.00; $p=0.001$) istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif ilişkilere sahip olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda oluşturulan hipotezlere ait p değerlerinin de 0.05’ten küçük ve t-değerlerinin 1.96’dan büyük olması nedeniyle H1, H2, H3 ve H4 hipotezleri kabul edilmiştir. Yer aidiyetliliği bileşenlerinin yerel halkın turizm gelişimlerini destekleme niyetleri üzerindeki etkileri incelendiğinde (H5 ve H6) yer kimliği ($\beta=0.58$; t-değeri=6.77; $p=0.001$) için anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunurken yer bağlılığı ($\beta=-0.09$; t-değeri=-1.26; $p= n/s$) için anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Son olarak yerel halkın turizmin gelişimine olan niyetlerinin gerçek bir davranışa dönüşüp dönüşmediğini inceleyen H7’de niyetin davranışın anlamlı bir belirleyicisi olduğu bulunmuştur ($\beta=0.78$; t-değeri=9.09; $p=0.001$). Tablo 5’te görüldüğü gibi modeldeki değişkenler arasındaki ilişkiyi bulmak için geliştirilen yedi hipotezden altısı kabul edilmiştir. Ayrıca yol katsayıları (β katsayıları) ve R2 SMC değerlerine baktığımızda, modelin iyi bir uyum sağladığı ve kabul edilen hipotezler için yol katsayılarının uygun olduğu görülmektedir (Hair vd., 2010; Byrne, 2016).

Tablo 5. Araştırma Modeline Ait Hipotez Sonuçları

Değişkenlerarası İlişkiler	β	t-değeri	p-değeri	Hipotez Kabul/Ret
H1: Turizmin Olumlu Etkileri & Yer Kimliği (TOE & YK)	0.97	8.75	***	Kabul
H2: Turizmin Olumlu Etkileri & Yer Bağlılığı (TOE & YB)	0.93	8.21	***	Kabul
H3: Turizmin Olumsuz Etkileri & Yer kimliği (TOZE & YK)	0.53	5.03	***	Kabul
H4: Turizmin Olumsuz Etkileri & Yer Bağlılığı (TOZE & YB)	0.60	6.00	***	Kabul
H5: Yer Kimliği & Destekleme Niyeti (YK & DN)	0.58	6.77	***	Kabul
H6: Yer Bağlılığı & Destekleme Niyeti (YB & DN)	-0.09	-1.26	ad	Ret
H7: Destekleme Niyeti & Turizm Gelişimi İçin Destek (DN & DD)	0.78	9.09	***	Kabul

Not: *** P <0.001; ad: Anlamlı değil. R² SMC: PI: 0.94, PD: 0.58, IS: 0.27 ve STD: 0.61

Tablo 6 belirtildiği üzere meslekleri turizmle ilgili olmayanların yer aidiyeti ile ilgili görüşlerini algıladıkları olumlu turizm etkileri daha fazla etkilerken, kazançlarını turizmden elde edenlerde ise turizmin olumsuz etkileri yer aidiyeti faktörleri üzerinde etkisi daha fazladır. Ayrıca yer aidiyeti faktörleri ve destekleme niyeti arasındaki ilişki turizmden kazanç elde edenlerde anlamlı bulunmuştur. Son olarak yer aidiyetinin iki grupta hem niyetsel destek ve davranışsal desteğin belirleyicisi olduğu bulunurken, turizmden kazanç sağlayanlar turizmin desteklenmesi konusunda daha olumlu görüşlere sahiptirler. Dolayısıyla H8 kabul edilmiştir.

Tablo 6. Hipotezler ve Uyum İndeksleri

Hipotezler	Mevcut İşin Turizmle İlişkisi	
	Turizm ile İlgili Değil (n = 270)	Turizm ile İlgili (n = 180)
H ₁ : TOE → YK	8.03***	4.50***
H ₂ : TOE → YB	6.84***	4.83***
H ₃ : TOZE → YK	2.92**	3.50***
H ₄ : TOZE → YB	3.95***	4.31***
H ₅ : YK → DN	3.96***	6.03***
H ₆ : YB → DN	0.97 ^{ad}	-2.98**
H ₇ : DN → DD	6.30***	6.85***
Uyum İndeksleri		
CMIN(χ^2)	1152.95	1152.95
χ^2/df (df = 1124)	2.632	2.632
RMSEA	0.06	0.06
IFI	0.90	0.90
TLI	0.89	0.89
CFI	0.90	0.90
R² SMC		
PI	0.90	0.98
PD	0.67	0.47
IS	0.28	0.30
STD	0.52	0.70

Note: *** $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$; ad: anlamlı değil.

Tartışma ve Sonuç

Sivas, Anadolu'nun önemli şehirlerinden biridir ve zengin kültürel, tarihi ve doğal kaynaklarıyla dikkat çekmektedir. Ancak turizm açısından henüz yeterince gelişmemiş olsa da sahip olduğu potansiyel büyük bir gelişme fırsatı sunmaktadır (Bozkurt, 2020). Çalışmada Sivas yerel halkının turizmin etkilerine (olumlu ve olumsuz) ilişkin algılarını yer aidiyetlikleri açısından ölçerek turizme olan niyetlerini ve nihayetinde turizm gelişimine destek davranışlarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilişki ve bağlantıları göstermek için oluşturulan 7 hipotezden 6'sı kabul edilmiştir. Araştırma sonuçları turizmin potansiyel etkileri de dikkate alındığında, yer aidiyeti ve turizm gelişimine destek arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu konusunda önceki çalışmaların (Shen ve Shen, 2021; Yuan, Song, Chen & Shang 2019) sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Çalışmada yer alan ilk dört hipotez (H1-H2-H3-H4), yerel halkın algıladığı olumlu ve olumsuz etkilerin yer bağlılığı ve yer kimliği açısından yerleşkelerine olan etkilerini incelemek için oluşturulmuştur. Sonuçlar, turizmin olumlu ve olumsuz etkilerinin yerel halkın yer kimliği ve yer bağlılığı üzerinde anlamlı ve olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Konu ile ilgili yapılan daha önceki çalışmalarda turizmin etkilerinin genellikle bağımlı değişken olarak kullanıldığı görülmüştür (Blešić, Pivac, Kovačić, Cimbalević, Lukić, Živković & Bjelajac 2022; Eusébio vd., 2018; Mancı, 2022; Saatci ve Türkmen, 2020; Styliadis, 2018; Yeşilyurt & Koçak, 2020; Yuan vd., 2019). Bununla birlikte birkaç çalışmada mevcut çalışmaya paralel olarak turizmin etkilerinin bağımsız değişken olarak kullanıldığı görülmüş; fakat bu çalışmaların örneklemini yerel halk değil, turistlerin oluşturduğu saptanmıştır (Prayag, Suntikul & Agyeiwaah, 2018). Ancak mevcut çalışmaya paralel olarak Yuan vd. (2019) endüstriyel miras turizmi destinasyonuna dönüşme potansiyeli olan Çin'in Huangshi şehrinde gerçekleştirdikleri çalışmada, yerel halkın turizm gelişimleri karşısında algılarını ölçmek için benzer şekilde, turizmin olumlu ve olumsuz etkilerini

bağımsız değişken olarak kullanmışlardır. Çalışmalarının ana amacı, turizm katılımı (sosyal değişim teorisi, tutum teorisi ve planlanan davranış teorisi), turizmin etkileri (olumlu ve olumsuz), yer aidiyetliği (yer bağlılığı ve yer kimliği) ve yerel halkın turizmin gelişimine olan destekleri arasındaki ilişkinin özellikle endüstriyel miras turizmi açısından incelemektir. Araştırma sonuçları, benzer şekilde yerel halkın algıladığı pozitif etkilerin doğrudan ve anlamlı bir şekilde yer kimliği ve yer bağlılığı üzerinde etkili olduğunu göstermektedir (H1 ve H2). Bununla birlikte paralel olarak (H4) yerel halkın algıladığı olumsuz etkilerin yer bağlılığı üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna varılırken mevcut çalışmadan farklı olarak (H3) yer kimliği üzerinde bir etkisi olduğu gözlemlenmemiştir.

Yer aidiyetinin, yerel halkın turizm gelişimlerini destekleme niyetinin üzerindeki etkilerinin incelendiği H5 ve H6 hipotezleri sonucunda yer kimliğinin destekleme niyeti üzerinde anlamlı ve olumlu bir etkiye sahip olduğu görülürken yer bağlılığının destekleme niyeti üzerinde bir etkisinin olmadığı saptanmıştır. İlgili alan yazında genellikle yer aidiyetinin yerel halkın turizmi destekleme üzerine etkilerinin incelendiği görülmüştür (Blešić vd., 2018; Mancı, 2022; Stylidis, 2018; Türkmen ve Saatci, 2020; Yuan vd., 2019; Wang, Shen & Ye, 2020; Wang & Chen, 2015), ayrıca birkaç çalışmanın da kentsel aidiyet (Altanlar, 2021), sosyal bağlılık ve yere bağımlılık (Öztürk, 2022) gibi faktörlerin turizm gelişimini destekleme niyeti üzerindeki etkisini araştırdığı görülmüştür. Ancak, Shen & Shen, (2021), Çin'in geleneksel bir köyü olan Hongcun'da gerçekleştirdikleri çalışmada, planlanan davranış teorisini temelinde, yerel halkın yer aidiyeti (kimlik ve bağlılık olarak ayırmaksızın), öznel normlar ve algılanan davranış kontrolü etkilerinin, turizmi destekleme niyetleri üzerindeki etkilerini ve tutumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Sonuçları, yer aidiyetinin turizm gelişimlerini destekleme niyeti üzerinde bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bu durum mevcut çalışma için H5 adına benzer ve H6 adına farklı sonuca ulaşıldığını göstermektedir.

Woosnam & Erul'un (2022) belirttiğine göre turizm gelişimini destekleme niyeti ile davranışsal destek arasındaki ilişkinin literatürde yeterince araştırılmadığı düşünülmektedir. Bundan dolayı H7 oluşturulmuş ve Erul & Woosnam (2022) çalışmasıyla benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Erul ve Woosnam (2022) İzmir'deki çalışmalarında, duygusal dayanışma ve planlanmış davranış teorisini kullanarak yerel halkın turizme yönelik davranışsal desteğini açıklamışlardır. Araştırma sonuçları davranışsal niyetin davranışsal destek üzerinde etkisi olduğunu göstermiştir.

Son olarak istihdam durumunun niyetsel ve davranışsal destek üzerindeki farkı incelenmiştir. Sonuca göre turizmden kazanç edenler, turizm gelişmelerine daha olumlu bakıp turizm gelişmelerini daha fazla desteklemektedirler. Bu önceki çalışmalar ile benzerlik (Andereck vd., 2005; Erul vd., 2017; Huh & Vogt, 2008) göstermektedir. Örneğin, Erul vd. (2017) turizmden gelir edenlerin turistlere karşı daha hoşgörülü davranmakta olduğunu ve turizm gelişmelerini daha olumlu karşıladıklarını bulmuşlardır.

Bu çalışma, Sivas yerel halkının turizmin etkilerine yönelik algılarını, yer aidiyeti ile birlikte turizm gelişimine verdikleri niyetsel ve davranışsal olarak inceleyen ilk çalışmadır. Yerel halkın turizme olan desteğini artırmak için seminerler, fuarlar ve turizmle ilgili organizasyonlar gibi etkinlikler düzenlenmesinin, turizmin gelişimine olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca turizm yetkilileri turizm gelişimini planlarken yerel halkın görüşlerini dikkate almalı ve söz hakkı vermelidirler (Erul, 2021; Erul ve Uslu, 2022). Benzer şekilde, turizmin olumlu ve olumsuz etkileri ile turizm gelişmelerinin topluma ve destinasyona katkısı konusunda eğitimler düzenlenerek yerel halkın turizm gelişmelerinin farkında olması sağlanmalıdır. Ayrıca yerel halkın turizm sektöründe istihdam edilebileceği düşünüldüğünde, bölgedeki turistik tesislerin ve turizm faaliyetlerini artırmak için çalışmalar

yapılabilir. Devlet desteği ile bölgedeki altyapı ve üstyapı gibi kamu hizmetlerinin iyileştirilmesine ve artırılmasına yönelik planlar yapılarak yerel halkın turizme olan desteği artırılabilir.

Çalışmanın gelecekte yapılacak çalışmalar için bir rehber niteliğinde olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada veriler sadece Sivas merkezinde yaşayan yerel halkın görüşleri elde edilerek toplanmıştır. Bu anlamda çalışmanın bir kısıtını oluşturmaktadır. İlerideki çalışmalar bu kısıtı Sivas'ın ilçeleri de dahil edilerek genişletilebilir. Bunun yanı sıra, farklı teoriler (Sosyal Değişim Kuramı, Paydaş Kuramı, Destinasyon İmajı Kuramı, Sosyal Sermaye Kuramı) çalışmalara dâhil edilerek çalışmanın teorik kısmının genişletilmesi ve daha iyi sonuçlar elde edilmesi mümkündür. Bu teoriler sayesinde yerel halkın turizm gelişimine olan desteği; turistler, yerel işletmeler ve turizm gelişiminin başarısına veya başarısızlığına katkıda bulunan daha geniş sosyal ve ekonomik faktörler arasında karmaşık ve çok yönlü ilişkiler ile açıklanabilecektir. Son olarak gelecekteki çalışmalarda Sivas iline özgü kültürel turizm, kış turizmi vb. gibi farklı turizm türlerine dayalı olarak yerel halkın algıları da incelenebilir.

Öncelikle, anket formlarının kolayda örnekleme yöntemi ile toplanması evreni temsil etme açısından güvenilirliğini azaltmaktadır. Bu nedenle gelecekteki çalışmalarda güvenilirliği daha yüksek örnekleme teknikleri kullanılabilir. Bununla birlikte çalışmada araştırma yöntemlerinden sadece nicel yöntemin kullanılması araştırmanın başka bir kısıtını oluşturmaktadır. Gelecekteki araştırmalarda, nicel ve nitel yöntemin bir arada yürütüldüğü araştırma yöntemleri kullanılabilir. Buna ek olarak, benzer bir araştırma turizm çalışanları ve yöneticileri ile yerel yöneticiler üzerine de yapılarak araştırmanın etki alanı arttırılabilir.

Çalışma, maliyet ve zaman kısıtları nedeniyle belirli kişiler ve zaman içerisinde gerçekleştirilmiştir. Ancak gelecekte yapılacak çalışmalarda farklı zamanlarda veriler toplanarak daha geniş bir perspektif sunulabileceği düşünülmektedir. Ayrıca çalışmada test edilen değişkenlerin sadece bu çalışma için geçerli olduğu unutulmamalıdır. Farklı değişkenler (sosyal değişim, duygusal dayanışma vb.) eklenerek bu model farklı destinasyonlarda test edilebilir. Bu şekilde, yerel halkın turizm gelişimine desteğini anlamak için daha bütüncül bir bakış açısı elde edilebilir.

Beyan

Makalenin tüm yazarlarının makale sürecine verdikleri katkı eşittir. Yazarların bildirmesi gereken herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Araştırmanın etik ilkelere uygunluğunu sağlamak için İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sosyal Araştırmalar Etik Kurulu'nun 26.04.2022 tarihli 2022/08-06 karar numarası ile etik kurul onayı alınmıştır.

KAYNAKÇA

Akkoç, I. T., & Arca, N. F. E. (2022). A scale proposal for sustainable tourism in Cittaslows. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(3), 1867-1886.

Altanlar, A. (2021). Turizm stratejilerinin yere bağlılık üzerindeki etkisi: Amasya örneği, *Kent Akademisi*, 14(1), 199-213.

Andereck, K. L., Valentine, K. M., Knopf, R. C., & Vogt, C. A. (2005). Residents' perceptions of community tourism impacts. *Annals of Tourism Research*, 32(4), 1056-1076.

- Atsız, O. (2021). Az gelişmiş bir destinasyonda yerel halkın turizme yönelik desteği: Yozgat örneği. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 32(2), 224-236.
- Aykaç, E., & Tekeli, M. (2021). Yerel Halkın Turizm Gelişimine Yönelik Tutumu: Çorum İli Örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 1874-1895.
- Baldıran, Ş. (2021). Kırsal kalkınma aracı olarak turizm ve Türkiye’de kırsal turizm yatırımlarının desteklenmesine dönük uygulamalar. *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 5(1), 2602-4462.
- Bilgiçli, İ., & Ertürk, S. (2022). Sürdürülebilir turizm kapsamında karasu’da ekoturizmin çevre etkilerinin incelenmesi. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(8), 1110-1129.
- Blešić, I., Pivac, T., Kovačić, S., Cimbajević, M., Lukić, T., Bubalo Živković, M., & Bjelajac, D. (2022). Place Attachment, cultural involvement, and residents’ attitudes towards tourism development: the case of novi sad, the European capital of culture. *Sustainability*, 14(15), 9103.
- Bozkurt, S. G. (2020). Sivas’ın doğal ve kültürel kaynaklarının ekoturizm potansiyeli açısından değerlendirilmesi. *Turkish Journal of Forest Science*, 4(2), 172-189.
- Butler, R. (Ed.). (2006). *The Tourism Area Life Cycle* (Vol. 1). Channel view publications.
- Byrne, B. M. (2016). *Structural Equation Modelling with AMOS: Basic Concepts, Applications, and Programming*. (3rd New Edition).
- Can Gaberli, Y. & Gaberli, Ü. (2023). Siirt’in kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *Journal of Current Debates in Social Sciences*, 6(1), 20-36.
- Chen, C. F., & Chen, P. C. (2010). Resident attitudes toward heritage tourism development. *Tourism Geographies*, 12(4), 525-545.
- Chen, S., Wang, S., & Xu, H. (2017). Influence of place identity on residents’ attitudes to dark tourism. *Journal of China Tourism Research*, 13(4), 338-356.
- Erul, E. (2021). Yerel halkın potansiyel turizm gelişimi arzusu: Antalya’da bir araştırma. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 2200-2216.
- Erul, E. (2022). Yerel halkın turizme desteğinin şekillenmesinde duygusal dayanışma, ekonomik fayda ve yer aidiyetinin rolü. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(1), 105-120.
- Erul, E. & Uslu, A. (2022). Yerel halkın turizm gelişmelerini destekleme niyeti: Manavgat örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(1), 610-626.
- Erul, E., & Woosnam, K. M. (2022). Explaining residents’ behavioral support for tourism through two theoretical frameworks. *Journal of Travel Research*, 61(2), 362-377.
- Eusébio, C., Vieira, A. L., & Lima, S. (2018). Place attachment, host–tourist interactions, and residents’ attitudes towards tourism development: The case of Boa Vista Island in Cape Verde. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(6), 890-909.

- Fornell, C. & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50.
- Frent, C. (2016). An overview on the negative impacts of tourism. *Journal of Tourism – Studies and Research in Tourism*, 22, 32–37
- Gu, H., & Ryan, C. (2008). Place attachment, identity and community impacts of tourism—the case of a Beijing hutong. *Tourism Management*, 29(4), 637-647.
- Gursoy, D., Chi, C. G., & Dyer, P. (2009). An examination of locals' attitudes. *Annals of Tourism Research*, 36(4), 723–726.
- Gündüz, S. (2018). Yerel Halkın Turizm Algısını Belirlemeye Yönelik Alternatif Bir Ölçek Geliştirme: Karataş Destinasyonu Örneği. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 13(52), 343-357.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Hammit, W. E., Backlund, E. A., & Bixler, R. D. (2004). Experience use history, place bonding and resource substitution of trout anglers during recreation engagements. *Journal of Leisure Research*, 36(3), 356-378.
- Huh, C., & Vogt, C. A. (2008). Changes in residents' attitudes toward tourism over time: A cohort analytical approach. *Journal of Travel Research*, 46(4), 446–455
- Hwang, S. N., Lee, C., & Chen, H. J. (2005). The relationship among tourists' involvement, place attachment and interpretation satisfaction in Taiwan's national parks. *Tourism Management*, 26(2), 143-156.
- Jorgensen, B. S., & Stedman, R. C. (2006). A comparative analysis of predictors of sense of place dimensions: Attachment to, dependence on, and identification with lakeshore properties. *Journal of Environmental Eanagement*, 79(3), 316-327.
- Kalender, S. Ö., & Demiroğlu, D. (2011). Tarihi Süreç İçerisinde Sivas Kent Meydanı'nın İrdelenmesi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(3).
- Kılınç, T. & Çalışkan, U. (2021). Kırsal alanlarda yerel halkın film turizmi algıları ve destek tutumları arasındaki ilişki: Muğla Yeşilyurt örneği. *İzmir İktisat Dergisi*, 36(2), 329-353.
- Kozak N, Kozak M. A. & Kozak M. (2001) *Genel Turizm İlkeler ve Kavramlar*. Detay Yayıncılık, Ankara, Beşinci Baskı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı (2023). Konaklama İstatistikleri, İl - İlçe. Erişim: <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201120/konaklama-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 22.03.2024
- Low, S. M., & Altman, I. (1992). *Place Attachment*. Place attachment 1-12.
- Mancı, A. R. (2022). Yer bağlılığı ve topluluk katılımının, yerel halkın kültürel miras alanlarına yönelik algısı ve turizm gelişimine desteği üzerindeki etkisi: Göbeklitepe. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 806-824.
- McDowall, S., & Choi, Y. (2010). A comparative analysis of Thailand residents' perception of tourism's impacts. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*, 11(1), 36-55.

Mikaeili, M., & Memlük, Y. (2013). Kırsal turizm ve kültürel turizmin bütünleşmesi ve kırsal sürdürülebilir kalkınma. *International Journal of Social and Economic Sciences*, 3(2), 87-91.

Nugroho, P., & Numata, S. (2020). Resident support of community-based tourism development: Evidence from Gunung Ciremai National Park, Indonesia. *Journal of Sustainable Tourism*, 1-16.

Ökmen, M. (2001). Sivas' ta kentsel gelişme. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(1), 239-264.

Öztürk, Y. (2022). Turizmin çevresel etkilerine yönelik algı, kentsel aidiyet duygusu ve turizm gelişimini destekleme tutumu arasındaki ilişki. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*. 10.21325/jotags.2022.1135.

Öztürk, İ., & Arıkan, V. (2018). Kırsal turizm kapsamında Sivas' ın yöresel mutfağı. *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 2(1), 23-28.

Prayag, G., Suntikul, W., & Agyeiwaah, E. (2018). Domestic tourists to Elmina Castle, Ghana: Motivation, tourism impacts, place attachment, and satisfaction. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(12), 2053-2070.

Rasoolimanesh, S. M., & Jaafar, M. (2016). Residents' perception toward tourism development: A pre-development perspective. *Journal of Place Management and Development Research*, 32(4), 1056-1076.

Ribeiro, M. A., Pinto, P., Silva, J. A., & Woosnam, K. M. (2017). Residents' attitudes and the adoption of pro-tourism behaviours: The case of developing island countries. *Tourism Management*, 61, 523-537.

Saatcı, G., & Türkmen, S. (2020). Yer Bağlılığı, turizmin algılanan etkileri ve turizmin gelişimine destek olma tutumu arasındaki ilişki: Mordoğan örneği. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 23(2), 237-255.

Saufi, A., O'Brien, D., & Wilkins, H. (2014). Inhibitors to host community participation in sustainable tourism development in developing countries. *Journal of Sustainable Tourism*, 22(5), 801-820.

Schumacker, R.E., & Lomax, R.G. (2010). *A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling: Fourth Edition* (3rd ed.). Routledge.

Seamon, D., & Sowers, J. (2008). Place and Placelessness, Edward Relph. *Key Texts in Human Geography*, 43, 51.

Sekaran, U., & Bougie, R. (2016). *Research methods for business: A skill building approach*. John Wiley & Sons.

Sert, A. N. (2019). Sürdürülebilir turizm gelişiminde turizmin yerel halk tarafından algılanan etkilerinin, toplum katılımının ve turizm gelişimine desteğin rolü: Beypazarı örneği. *Balikesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(42), 407-428.

Shen, K., & Shen, H. (2021). Chinese traditional village residents' behavioural intention to support tourism: An extended model of the theory of planned behaviour. *Tourism Review*, 76(2), 439-459.

Sigala, M. (2020). Tourism and COVID-19: Impacts and implications for advancing and resetting industry and research. *Journal of Business Research*, 117, 312-321.

- Song, H. M., Kim, K. S., & Yim, B. H. (2017). The mediating effect of place attachment on the relationship between golf tourism destination image and revisit intention. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 22(11), 1182-1193.
- Styliadis, D. (2018). Place attachment, perception of place and residents' support for tourism development. *Tourism Planning & Development*, 15(2), 188-210.
- Styliadis, D., Biran, A., Sit, J., & Szivas, E. M. (2014). Residents' support for tourism development: The role of residents' place image and perceived tourism impacts. *Tourism Management*, 45, 260-274.
- Stylos, N., Bellou, V., Andronikidis, A., & Vassiliadis, C. A. (2017). Linking the dots among destination images, place attachment, and revisit intentions: A study among British and Russian tourists. *Tourism Management*, 60, 15-29.
- Türkiye İstatistik Kurumu. TÜİK. (2023) Toplam nüfus kişi. Sivas. <https://cip.tuik.gov.tr/>.
- Uslu, A., Erul, E., Santos, J. A. C., Obradović, S., & Custódio Santos, M. (2023). Determinants of residents' support for sustainable tourism development: An empirical study in Midyat, Turkey. *Sustainability*, 15(13), 10013.
- Vong, L. T. N. (2015). The mediating role of place identity in the relationship between residents' perceptions of heritage tourism and place attachment: The Macau youth experience. *Journal of Heritage Tourism*, 10(4), 344-356.
- Wang, S., & Chen, J. S. (2015). The influence of place identity on perceived tourism impacts. *Annals of Tourism Research*, 52, 16-28.
- Wang, Y., Shen, H., & Ye, S. (2020). Being rational and emotional: An integrated model of residents' support of ethnic tourism development. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 44, 112-121.
- Wang, S., & Xu, H. (2015). Influence of place-based senses of distinctiveness, continuity, self-esteem and self-efficacy on residents' attitudes toward tourism. *Tourism Management*, 47, 241-250.
- Weaver, D. B., & Lawton, L. J. (2013). Resident perceptions of a contentious tourism event. *Tourism Management*, 37, 165-175.
- White, D. D., Virden, R. J., & Van Riper, C. J. (2008). Effects of place identity, place dependence, and experience-use history on perceptions of recreation impacts in a natural setting. *Environmental Management*, 42, 647-657.
- Williams, D. R., & Vaske, J. J. (2003). The measurement of place attachment: Validity and generalizability of a psychometric approach. *Forest Science*, 49(6), 830-840.
- Woosnam, K. M., & Erul, E. (2017). Residents' perceived impacts of all inclusive resorts in Antalya. *Tourism Planning & Development*, 14(1), 65-86.
- Woosnam, K. M., Aleshinloye, K. D., Strzelecka, M., & Erul, E. (2018). The role of place attachment in developing emotional solidarity with residents. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 42(7), 1058-1066.
- Woosnam, K. M., Erul, E., & Ribeiro, M. A. (2017). Heterogeneous community perspectives of emotional solidarity with tourists: Considering Antalya, Turkey. *International Journal of Tourism Research*, 19(6), 639-647.

Yatırım İşleri Genel Müdürlüğü (2021), İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına Göre Turizm Belgeli Konaklama Tesislerinin İl Bazında Dağılımı 2021. Erişim: <https://yigm.ktb.gov.tr/Eklenti/93712,2021-yili-turizm-isletme-ve-yatirim-belgeli-tesis-istatistiklerixlsx.xlsx?0>, Erişim tarihi: 22.03.2024

Yeşilyurt, H., & Koçak, N. (2020). Yerel halkın turizmin gelişimine yönelik algı ve desteğinde yer kimliği ve yer imajının rolü. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(4), 1165-1174.

Yuan, Q., Song, H., Chen, N., & Shang, W. (2019). Roles of tourism involvement and place attachment in determining residents' attitudes toward industrial heritage tourism in a resource-exhausted city in China. *Sustainability*, 11(19), 5151.

The Role of Place Attachment and Tourism Impacts in Determining Sivas Residents' Intentional and Behavioral Support for Tourism Development

Furkan Atasoy KARACABEY

Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Tourism, Sivas/Türkiye

Emrullah ERUL

Izmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Tourism, Izmir/Türkiye

Extended Summary

The relationship between tourism development and residents is frequently emphasized in the literature. While tourism activities may promote economic and social development, it is also known that they may harm the culture and natural resources of the residents. For instance, in terms of their positive economic impacts, tourism has effects such as generating income, creating employment opportunities, elevating living standards, and exerting multiplier effects on other economic activities (Erul, 2021; Mikaeili & Memlük, 2013; Baldıran, 2021). However, it can also give rise to negative impacts such as opportunity cost, excessive dependence on tourism, job insecurity, inflation pressure, seasonal fluctuations, the need for foreign labor, and an increase in import tendencies (Frent, 2016; Kozak, Kozak & Kozak, 2001; Lv, 2020). In addition, from an environmental perspective, tourism can positively contribute to the development of environmental protection and awareness of cleanliness as well as the protection of wildlife (Kozak et al., 2001; Bilgiçli & Ertürk, 2022). However, it can also lead to increased pollution, damage to historical and archaeological sites, degradation of natural resources, and loss of biological diversity (Bilgiçli & Ertürk, 2022; Can Gaberli & Gaberli, 2023). Lastly, while tourism offers socio-cultural benefits such as fostering tolerance, cultural evolution, and the enhancement of social services (Kozak et al., 2001), it also drives the commercialization of culture and heightens security concerns. Additionally, it leads to alterations in traditions, customs, festivals, values, language, and family structure, potentially resulting in disruptions within family dynamics (Kozak et al., 2001).

Consequently, it's crucial to assess whether the positive and negative impacts of tourism in economic, socio-cultural, and environmental terms receive support from the residents in the context of tourism development. It is believed that planning without residents' support is prone to failure, resulting in dissatisfaction at the destination (Erul, 2022). Therefore, the thoughts and perceptions of the residents should never be disregarded by tourism planners (Erul, 2021; Uslu et al., 2023).

Upon reviewing relevant literature, numerous studies have focused on developed destinations (Gursoy, Chi & Dyer, 2009; McDowall & Choi, 2010) while there's been a scarcity of research on underdeveloped destinations (Gündüz, 2018; Rasoolimanesh and Jaafar, 2016). Therefore, it's believed that more research is imperative to comprehensively understand the perceptions and inclinations of locals in underdeveloped destinations towards tourism.

In light of this, the primary objective of the current research is to examine the intentional and behavioral support of residents' Sivas regarding tourism development in terms of place attachment and the positive and negative impacts of tourism. Additionally, by testing a model that delineates the factors influencing support for tourism, it's anticipated that local governments will derive valuable insights for their responsibilities concerning the development and

sustainability of tourism. Thus, this study is expected to contribute significantly to comprehending the support extended to tourism by residents in destinations such as Sivas, which have yet to attain sufficient development in the realm of tourism. The study's conceptual framework was structured under three main categories: the impacts of tourism, place attachment, and the residents' intentions and support for tourism development. The study was carried out in Sivas province. The data were gathered using convenience sampling and various data collection methods such as online, face-to-face, and drop-and-collect. A total of 450 surveys were analyzed following data collection. Utilizing quantitative research methods, the study employed confirmatory factor analysis and structural equation model analysis. The research model was constructed to align with the research objectives, considering variables including the impacts of tourism, place identity and place attachment, intention and behaviors to support tourism developments. Of the seven hypotheses formed to elucidate the relationships and connections between these factors, six were validated. The first four hypotheses (H1-H2-H3-H4) of the study were developed to scrutinize the impact of positive and negative impacts perceived by residents on their sense of place attachment and place identity. The outcomes indicate a substantial and affirmative influence of both positive and negative tourism impacts on the place identity and place attachment of residents. Subsequently, hypotheses H5 and H6 explored the influence of place attachment on the intention to support tourism developments among residents. It was revealed that place identity significantly and positively affects the intention to support, while place attachment exhibited no influence on this intention. Hypothesis H7 was posited due to the apparent lack of sufficient exploration on the relationship between intention to support tourism development and the actual behavioral support in existing literature. The findings demonstrated that behavioral intention indeed influences behavioral support. Finally, the difference of employment status on intention and behavioral support was examined. According to the results, those who earn from tourism view tourism developments more positively and support tourism developments more. It's paramount to secure the backing of residents to maximize positive outcomes and minimize negative repercussions of tourism development. This could be accomplished by considering the needs and apprehensions of the residents during the planning of tourism activities.

It is believed that organizing events like seminars, fairs, and other tourism-related activities could significantly enhance residents' support for tourism, thereby positively contributing to its development (Erul, 2021; Erul & Uslu, 2022). Moreover, tourism authorities must consider and incorporate the opinions of residents when strategizing tourism development. Likewise, residents should be educated about the impacts of tourism, both positive and negative, and the overall societal and locational benefits of tourism initiatives through training programs.

In the future research direction, it is anticipated that this study, the first of its kind in the region, will serve as a foundational reference for subsequent research. Furthermore, the study's potential for generalization can be realized by conducting similar studies in various districts of Sivas. The study could be extended theoretically by incorporating diverse frameworks (such as Social Change Theory, Stakeholder Theory, Destination Image Theory, and Social Capital Theory) to better explain the complex relationships among tourists, local enterprises, and broader social and economic factors influencing the success or failure of tourism development. Subsequent studies might focus on distinct forms of tourism particular to Sivas, like cultural or winter tourism.

However, like any study, this research holds limitations. Notably, the convenience sampling method employed to collect survey forms may limit their representativeness. Future research could consider more reliable sampling

techniques. Additionally, while this study relied solely on quantitative research methods, future endeavors may benefit from employing a blend of quantitative and qualitative methodologies. Furthermore, expanding this research to include insights from tourism employees, managers, and local administrators could augment its impact.

Ek 1. Etik Kurul İzni

T.C.
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

ETİK ONAY BELGESİ

ARAŞTIRMANIN BAŞLIĞI	Sivas Halkının Turizme Olan Desteğini Saptamak Amacıyla Yer Aidiyetinin Turizm Etkilerine Olan Etkisinin Araştırılması
SORUMLU ARAŞTIRMACININ ADI SOYADI	Furkan Atasoy KARACABEY
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ KARAR	Bu araştırmanın amacı, turizm sektörünün çok fazla gelişim göstermediği Sivas ilinde yaşayan yerel halkın turizmin negatif ve pozitif etkileri konusunda algılarını tespit ederek onların yer bağlılığı ve kimliğini, belirleme ve en nihayetinde onların turizme olan desteklerini saptamaktır.
ETİK KURUL KARARI	Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmanın / çalışmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve araştırmanın / çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen kişilerle gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına oy birliği ile karar verilmiştir.
KARAR NO	2022/08-06
KARAR TARİHİ	26.04.2022

SOSYAL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

1. Prof. Dr. Kerem BATIR - Başkan
2. Doç. Dr. M. Ağah TEKİNDAL – Başkan Yardımcısı
3. Prof. Dr. Çiğdem ÜNAL- Üye (katılmadı)
4. Doç. Dr. Aytuğ ARSLAN- Üye
5. Prof. Dr. Esra AKIN- Üye
6. Doç. Dr. Levent ÇETİN- Üye (izinli)
7. Doç. Dr. Özge KARAEĞE - Raportör
8. Doç. Dr. Mehmet DİRİK- Üye
9. Doç. Dr. İsmail ERKAN- Üye (katılmadı)
10. Doç. Dr. Nurcihan KİRİŞ- Üye
11. Doç. Dr. Fatma GÜRİSOY - Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 7ET9AAF Belge Takip Adresi: <https://ubs.ikc.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>